

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tarım Reformu Genel Müdürlüğü

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projeleri
2023 Başvuru Dönemi
(Tebliğ No: 2023/5)

HİBE SÖZLEŞMESİ*

Hak Sahibinin Adı Soyadı	
Projenin Adı	
Proje Konusu	

Talep Edilen Hibe Desteği Tutarı	Aynı Katkı Tutarı	Proje Toplam Tutarı
A	B	(A+B)
..... TL (KDV hariç)	..... TL	..... TL

Proje Başvuru No	
-------------------------	--

*Bu sözleşmenin imza sayfası hariç diğer bütün sayfaları hak sahibi ve il müdürü tarafından paraflanacaktır.

Bir tarafta T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı (Sözleşmede bundan sonra Bakanlık olarak anılacaktır.) ..... İl Tarım ve Orman Müdürü (Sözleşmede bundan sonra il müdürü olarak anılacaktır.) ile diğer tarafta ..... adresinde ikamet eden ..... T.C. Kimlik Numarası ile kayıtlı hak sahibi ..... aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

GENEL VE İDARİ HÜKÜMLER

MADDE 1- AMAÇ

1.1 Bu hibe sözleşmesinin amacı, Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projelerinin Desteklenmesi uygulamaları çerçevesinde, Bakanlık tarafından, ... projesinin (Proje Adı) uygulanmasına yönelik olarak hak sahibine hibe desteği sağlanmasıdır.

MADDE 2- SÖZLEŞMENİN YÜRÜRLÜK TARİHİ VE SÜRESİ

- 2.1** Bu hibe sözleşmesi, her iki tarafça imzalandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.
- 2.2** Projenin tamamlanma süresi, sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren 60 (altmış) gündür. Projenin 60 (altmış) gün içerisinde tamamlanmaması halinde, hak sahibi süre bitiminden 7 (yedi) gün önce gerekçeleriyle birlikte il müdürlüğüne başvurarak ek süre talep edebilir. Ek süre verilmesi uygun görülmeyen ya da verilen ek süre sonunda da tamamlanmayan projelere ait sözleşme, 14 üncü madde hükümleri doğrultusunda tek taraflı feshedilir.
- 2.3** Bu hibe sözleşmesi, proje kapsamında hibe ödemesinin yapıldığı tarihte başlayacak olan 3 (üç) yıllık izleme süresi (gün/ay/yıl) bitimine kadar geçerlidir.

MADDE 3- PROJENİN FİNANSMANI

- 3.1** Projenin toplam tutarı ..... Türk Lirasıdır.
- 3.2** Bakanlık tarafından sağlanacak hibe desteği KDV hariç 250.000 Türk Lirasına kadardır.

MADDE 4- GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

- 4.1** Hak sahibi, projeyi kendi sorumluluğu altında, proje tanımına uygun şekilde ve projede belirtilen amaçlar doğrultusunda uygulayacaktır.
- 4.2** Hak sahibi, proje tanımında belirtilen şekilde projesini tam olarak uygulayabilmek için gereken tüm mali, maddi ve insan kaynaklarını seferber etmeyi kabul ve taahhüt eder.
- 4.3** Hak sahibi; canlı hayvan alımlarında fiyat tespit komisyonu tarafından belirlenen referans fiyatları, makine ekipman alımlarında ise Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2020/25)'e bağlı olarak yayınlanan A İş Planı Güncel Uygulama Rehberi Eklerinde yer alan referans fiyatları, bu listede bulunmayan kalemler için ise diğer Bakanlıklar ile borsa ve/veya odalar tarafından belirlenen referans fiyatları veya fiyat tespit komisyonu tarafından yapılacak piyasa araştırmasının ardından belirlenen referans fiyatları esas alır.
- 4.4** Projelerin amaçlarına uygun olarak yapılması, uygulamaların hibe sözleşmesinde belirtilen usul ve esaslara göre gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesi ile belgelerin muhafazasından hak sahipleri sorumludur.
- 4.5** Hak sahibi projesini tamamladıktan sonra tesisin girişine, görünür şekilde uygun boyutlarda beyaz zemin üzerine kırmızı yazı ile "**Bu Tesis Tarım ve Orman Bakanlığının Hibe Desteğiyle Yapılmıştır.**" ibaresinin yer aldığı levhayı asmakla yükümlüdür.

4.6 Hak sahibi tarafından uygulanacak projelerin Tebliğ, güncel uygulama rehberi, talimatlar ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmesinden il müdürlükleri sorumludur.

MADDE 5- BİLGİ VE BELGE SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

5.1 Hak sahibi, projenin uygulanması sırasında ve izleme süresi boyunca her türlü bilgi ve belgeyi il müdürlüğüne sağlamakla yükümlüdür. İl müdürlüğü uygulamanın ve izleme süresinin herhangi bir aşamasında hak sahibinden ek bilgi ve belge talebinde bulunabilir. Hak sahibi bu bilgi ve belgeleri talep edildiği tarihten itibaren 15 (on beş) gün içerisinde ibraz etmek zorundadır.

5.2 Hibe ödemesinin yapılabilmesi için hak sahibinin Tebliğ ve uygulama esaslarında belirtilen, hibe ödemesine esas belgeleri tam ve eksiksiz olarak il müdürlüğüne ibraz etmesi gerekir.

MADDE 6- MALİ MESULİYET

6.1 Hak sahibi, projenin uygulanması sırasında ve izleme süresi boyunca mülkiyetine gelen herhangi bir zarardan dolayı Bakanlık sorumlu tutamaz. Bakanlık bu zarar ile bağlantılı herhangi bir tazminat veya ödeme artışı talebini kabul etmez.

6.2 Hak sahibi, projenin yürütülmesi esnasında sebep olabileceği her türlü zarar konusunda üçüncü taraflara karşı tek başına sorumlu olmayı kabul eder. Bakanlık, hak sahibinin kendisi, çalışanları, yasa ve yönetmeliklere göre bu çalışanların sorumlu olduğu kişiler tarafından yapılan bir usulsüzlük veya üçüncü kişilerin haklarının çiğnenmesi nedeniyle ortaya çıkan tazminat talebi veya davalardan sorumlu değildir.

MADDE 7- ÇIKAR ÇATIŞMASI

7.1 Çıkar çatışması; herhangi bir bireyin bu hibe sözleşmesine tabi işlevlerini tarafsız ve objektif bir şekilde yerine getirmesi hususunun, ailevi ilişkiler veya ekonomik çıkar veya başka herhangi bir birey ile ortak çıkar dâhil olmak üzere herhangi bir nedenle şüpheli hale gelmesidir.

7.2 Hak sahibi, çıkar çatışması durumunun ortaya çıkmasını engellemek için gerekli bütün önlemleri almayı taahhüt eder. Çıkar çatışmasını oluşturan bir durumun ortaya çıkması veya ihtimalinin belirmesi halinde il müdürlüğünü durum hakkında derhal bilgilendirir.

MADDE 8- GİZLİLİK

8.1 Hak sahibi ve il müdürlüğü, kendilerine gizli kalmak kaydı ile iletilen her türlü bilgi, doküman ve diğer materyalin gizliliğini, izleme süresi boyunca korumayı taahhüt eder. Genel Müdürlük ve il müdürlüğü işbu hibe sözleşmesiyle doğrudan ya da dolaylı şekilde ilişkili olan, taraf olmadığı belgeler de dâhil olmak üzere, her türlü dokümana erişebilir ve aynı şekilde gizlilik kuralına riayet eder.

MADDE 9- PROJE SONUCU ORTAYA ÇIKAN MÜLKİYET VE BU MÜLKİYETİN KULLANIMI

9.1 Hak sahibi, hibe kapsamında sağlanmış olan tesis, makine ve ekipmanın mülkiyetini, yerini, konusunu ve amacını bu sözleşmenin 9.3 üncü maddesinde belirtilen durumlar dışında sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren izleme süresinin sonuna kadar değiştiremez. Söz konusu tesis ve makine ekipman izleme süresinin sonuna kadar projenin uygulandığı yerde kalacaktır. Aksi takdirde bu sözleşmenin 14 üncü maddesi uyarınca işlem yapılır.

9.2 Hayvancılık projesi uygulayan hak sahibi, proje içeriğine ve amacına uygun olmak ve proje yürütme birimine bilgi vermek şartı ile yerine aynı özelliklere haiz hayvan almak kaydıyla kontrollü olarak canlı hayvan değişimi ve/veya kesimi yapabilir.

9.3 Proje kapsamında sağlanmış tesis ve makine ekipmanın yeri; ancak mücbir sebep ve/veya kamu kurum ve kuruluşları kaynaklı kamulaştırma, imar plan değişikliği, yasal mevzuat değişikliği olması durumunda Genel Müdürlüğün onayı ile değiştirilebilir. Mülkiyet ise ancak hak sahibinin vefatı halinde değiştirilebilir.

9.4 Projenin, il müdürlüğü tarafından izleme süresince yılda en az 2 (iki) defa mahallinde düzenli olarak kontrol edilmesi, tutanak altına alınması ve tutanakların dosyasında muhafaza edilmesi sağlanacaktır. Hak sahibi bu hususta il müdürlüğüne gerekli yardımı sağlamakla yükümlüdür. Hibe sözleşmesi kapsamında sağlanmış tesis ve makine ekipman ile her türlü gider kaleminin mülkiyetinin, yerinin ve amacının izleme süresi sona ermeden değiştirildiğinin il müdürlüğü tarafından tespiti halinde, Bakanlık, Proje kapsamında hak sahibine yapılan ödemeleri bu sözleşmenin 14.4 üncü maddesi hükümlerine göre geri alır.

MADDE 10- FAALİYETİN DEĞERLENDİRİLMESİ

10.1 Bakanlığın inceleme/değerlendirme yapacağı durumlarda, hak sahibi il müdürlüğüne ve/veya il müdürlüğünün bu konuda görevlendirebileceği kişilere, inceleme/değerlendirmeye yardımcı olacak her türlü doküman ve bilgiyi sağlamakla yükümlüdür. Tüm belge ve bilgilere bu sözleşmenin 18.1 inci maddesi hükümlerinde belirtilen şekilde erişim hakkı tanır.

MADDE 11- SÖZLEŞME DEĞİŞİKLİKLERİ

11.1 Hibe sözleşmesi ve/veya eklerinde yapılacak herhangi bir değişiklik, ek metin şeklinde yazılı olarak yapılır ve tarafların karşılıklı yazılı mutabakatı ile gerçekleşir.

11.2 Bu ek metin hibe kararının sorgulanmasını gerektiren ve/veya hibe talebi ile başvuranlara eşit muamele yapılması hususuna aykırı düşen bir sözleşme değişikliği tesis etme amacına veya etkisine haiz olamaz. Belirtilen hibe miktarı değiştirilemez.

11.3 Kesin başvurudan sonra, projenin ana konusunda değişiklik yapılamaz. Alt proje konusunda yapılacak değişikliklerde; hibe sözleşmesi imzalanmadan önce proje yürütme birimi, hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra ise Genel Müdürlük görüşü esas alınacaktır.

MADDE 12- DEVİR

12.1 Proje kapsamında edinilen canlı hayvan, makine ekipman ve tesis, izleme süresi boyunca hiçbir şekilde üçüncü taraflara devredilemez.

12.2 Hibe ödemesinden önce hak sahibinin vefatı halinde 30 (otuz) gün içerisinde yasal mirasçıları arasında başvuru şartlarını taşıyan kişinin talep etmesi ve diğer mirasçıların kabul etmesi durumunda hibe sözleşmesinin tadil edilerek il proje değerlendirme komisyonu tarafından ilgili yasal mirasçıya devredilmesinin ardından uygulamalara devam edilir. Kanuni mirasçılar arasında başvuru şartlarını taşıyan birinin bulunmaması veya anlaşmazlık durumlarında Genel Müdürlüğün görüşü esastır.

12.3 Hibe ödemesinden sonra vefat eden hak sahibiyle ilgili devir, geri ödeme ve ceza hükümleri uygulanmaz.

12.4 Hak sahibinin kısa süreli olarak proje uygulama alanını terk edeceği (sağlık problemleri, kısa dönem askerlik ve benzeri) durumlarda, projenin sürdürülebilirliği göz önünde bulundurularak il müdürlüğünün uygun görüşü doğrultusunda Genel Müdürlüğün görüşü esas alınacaktır.

MADDE 13- PROJE SÜRESİ VE MÜCBİR SEBEP

13.1 Projenin yürürlük tarihi ve uygulama süresi bu sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtilmiştir. Hak sahibi, projenin uygulanmasını zorlaştıran veya geciktiren her durum hakkında il müdürlüğünü derhal bilgilendirir.

13.2 Mücbir sebep; taraflardan birinin sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesine engel teşkil edebilecek nitelikte olan deprem, yangın, sel, kuraklık gibi doğal afetler, kanuni grev, salgın hastalık, savaş, ayaklanma, seferberlik ilanı gibi kişilerin önceden öngörebilmesine olanak bulunmayan ve bu nedenle önüne geçilmesi mümkün olmayan, dış etkiler sonucu meydana gelen resmi kurum ve kuruluşlar tarafından belgelendirilebilen istisnai durum veya olaydır. Eğer taraflardan biri yükümlülüklerini mücbir sebep nedeniyle yerine getiremiyorsa sözleşme yükümlülüklerini ihlal etmiş sayılmaz. Bu sözleşmenin 13.3 maddesinde belirtilen hükümler saklı kalmak üzere, mücbir sebeple karşılaşan taraf diğer tarafı olayın mahiyeti, muhtemel süresi ve sorunun öngörülebilir etkileri hakkında bilgilendirir ve olabilecek zararları önlemek için tüm önlemleri alır. Makine ekipman veya malzemedeki kusurlar ya da bunları kullanıma hazır hale getirmedeki gecikmeler, endüstriyel ilişkilerde anlaşmazlıklar veya mali güçlükler mücbir sebep olarak nitelendirilemez.

13.3 Mücbir sebep projenin devamını çok güç veya tehlikeli kılıyorsa hak sahibi veya il müdürlüğü proje uygulamasını durdurmak için talepte bulunabilir. Taraflar bu doğrultudaki taleplerini karşı tarafa bildirir ve mücbir sebeple ilgili belgeleri sunarlar.

MADDE 14- SÖZLEŞMENİN FESHİ VE TASFİYESİ

14.1 Proje uygulamalarının mücbir sebepler haricinde verilen sürelerde tamamlanmaması durumunda il müdürlüğünce sözleşme feshedilir.

14.2 Projelerin izleme süresi içerisinde Tebliğ ve güncel uygulama rehberi hükümlerine uygun olarak yürütülmediğinin tespiti halinde, bu durum tutanağa bağlanarak tutanak tarihinden itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde proje sahiplerine uygulamaların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesi konusunda il müdürlüğü tarafından ihtar yazısı yazılır. Yazının karşı tarafa tebliğ tarihini izleyen 20 (yirmi) gün içerisinde projenin uygun olarak yürütülmediğinin tespit edilmesi halinde, il müdürlüğünce sözleşme feshedilir.

14.3 Hak sahibinin aşağıda belirtilen fiil veya durumlarla karşı karşıya olması halinde il müdürlüğü, önceden tebliğ etmeksizin hibe sözleşmesini fesheder.

1. Hak sahibinin iş veya faaliyetlerini askıya almış olması, tasfiye durumu ve/veya bu meselelerle ilgili bir dava veya takip konusu bulunması (Ulusal mevzuat ve düzenlemelerde yeri olan bir prosedür dolayısı ile bunlara benzer bir durumda olması).

2. Hak sahibinin faaliyetini ilgilendiren bir suçtan kesin hükümlerle mahkûmiyet almış olması.

3. Hak sahibinin, izleme süresi boyunca kamu haklarından mahrum olması, hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, görevi kötüye kullanma, rüşvet, irtikap, nitelikli zimmet, sahtecilik, hileli iflas suçu işlemiş olması, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırması, Devlet sırlarını açığa vurma, Devletin şahsiyetine karşı işlenmiş suçlardan kesin hüküm ve/veya idari bir karar olması veya ülkenin mali çıkarlarına zarar verici herhangi bir suçtan ve/veya uyuşturucu, kaçakçılık, kasten adam öldürme, organize suçlardan veya örgüt suçlarından dolayı kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunması, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren ve 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 nci, 103 üncü ve 104 üncü maddelerinde düzenlenen suçlardan adli sicil kaydının bulunması.

4. Hak sahibinin bu sözleşmedeki 7, 9, 12 ve 18 inci maddelere uymaması.

5. Hak sahibinin hibe sözleşmesi vasıtasıyla sağlanan hibeyi kullanmak için yanlış veya

eksik beyanlarda bulunması.

6. Hak sahibinin hibe sözleşmesi ile sağlanan hibeyi kullanmak için sahte veya içeriği itibarıyla gerçek dışı belge düzenlemesi ve kullanması.

7. Hak sahibinin hibe sözleşmesi sonrasında kendisine hibe ödemesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın projeyi uygulamaktan vazgeçmesi.

8. Hak sahibinin üçüncü taraflara Bakanlıktan alacağı ödemelere karşılık temlik vermesi.

9. Puanlamaya ve dolayısıyla hibe desteği almaya doğrudan etkisi olduğu için başvuru esnasında hak sahibi tarafından taahhüt edilen aynı katkının kullanılmaması.

14.4 Bu sözleşmenin 14 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde feshedilmesi halinde, hak sahibine yapılan hibe ödemesi 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranları dikkate alınarak ödeme tarihinden itibaren hesaplanan kanuni faizi ile birlikte geri alınır.

14.5 Mücbir sebepler dışında hibe sözleşmesi imzalandıktan sonra, kamu kurum ve kuruluşlarından kaynaklanan kamulaştırma, imar planı değişikliği veya yasal mevzuat değişikliği nedeniyle proje tamamlanamaz ise karşılıklı mutabakata varılarak hibe sözleşmesi feshedilir.

MADDE 15- TABİ OLUNAN KANUN VE ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

15.1 Hak sahibi uygulayacağı proje ile ilgili yürürlükteki mevzuat hükümlerine uymakla yükümlüdür.

15.2 Bu hibe sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına tabidir. Yasal bir anlaşmazlık durumunda ..... Mahkemeleri ve İcra Daireleri yetkilidir.

MALİ HÜKÜMLER

MADDE 16- HİBEYE ESAS GİDER KALEMLERİ

16.1 Proje giderlerinin hibeye uygun harcama olarak kabul edilmesi için aşağıda yer alan hususları sağlaması gerekir:

1. Proje gider kalemlerinin başvuru formunda belirtilen proje konusuna uygun olması.

2. Hak sahibinin, proje gider kalemlerine ait harcamalarını belgelerle (fatura, müstahsil makbuzu, kasa fişi) kanıtlaması.

16.2 Yukarıdaki hükümlere tabi olarak başvuruda verilen projede hibeye esas proje giderleri kapsamında yer alan ve 16.4 üncü maddede belirtilen usullerle satın alınması kaydı ile; makine, alet ekipman, donanım, malzeme, fide, fidan, tohum, misel, torf, arılı kovan, tesis işleri, hayvancılık projelerindeki canlı hayvan alımı giderleri, su ürünleri üretiminde tesis, kuluçkahane dolabı, su ürünleri yetiştiricilik belgesi olan tesislerden faturalı olarak alınmış olması şartıyla yavru ve/veya anaç alımı giderleri ve benzerleri hibeye uygun proje maliyetleridir.

16.3 Canlı hayvan, tesis ve makine, alet ekipmana ait satın alma fiyatları Genel Müdürlükçe belirlenen veya mahallinde piyasa araştırması ile fiyat tespit komisyonu tarafından tespit edilen tutardan yüksek olmamalıdır.

16.4 Hak sahibi tarafından, proje kapsamında yapılacak makine, alet ekipman ve tesis işlerine ait tüm alımlar Türk Lirası ile yapılacaktır.

16.5 Projelerin gerçekleşmesi aşamasında oluşabilecek ancak hibe desteği kapsamında kabul edilmeyecek giderler aşağıda yer almaktadır:

1. Her türlü vergi, harç ve borç ödemeleri

2. Faizler

3. Başka bir kaynaktan finanse edilen harcama ve giderler

4. Kira giderleri
5. Kur farkı giderleri
6. İnşaat giderleri
7. Arazi, arsa ve bina alım bedelleri
8. Yakıt, su ve elektrik giderleri
9. Bina aidatları
10. Montaj, nakliye ve işçilik giderleri
11. Bankacılık, noter ve denetim giderleri
12. İkinci el makine ekipman alım giderleri
13. Makine tamir ve parça alım giderleri
14. Proje, şartname, ruhsat, laboratuvar, yönetim ve danışmanlık giderleri
15. İlaç, gübre, organik veya kimyasal koruyucular, düzenleyiciler ve benzeri giderler

16.6 Hak sahibinin proje uygulama aşamasında canlı hayvan, makine, alet ekipman satın alma ve tesis kurulum işlerinde, 10/9/1983 tarihli ve 18161 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 22/1/2002 tarihli ve 24648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile diğer yerel satın alım yöntemlerini uygulama zorunluluğu bulunmamaktadır.

16.7 Proje yürütme birimi tarafından yapılan incelemelerde satın alma belgelerinin ve işlemlerinin uygun bulunmaması halinde, hak sahibi satın alma işlemini proje yürütme biriminin uyarıları doğrultusunda yenileyecektir.

MADDE 17- ÖDEMELER

17.1 Ödeme talebinin; dilekçe ve ekinde yer alan ödemeye esas belgeler (1 asıl, 1 fotokopi) ile yapılması gerekmektedir. Belgelerin doğruluğu kontrol edildikten sonra asıl nüshalara “Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projesinin Desteklenmesi kapsamında kullanılmıştır.” ifadesi eklenerek hak sahibine geri verilir.

17.2 İl müdürlüğü, ödemelerin gerekli belgelerle desteklenmediği, harcamanın hibeye uygun olduğunun doğrulanması için yerinde kontrol gibi ilave kontrollerin yapılmasının gerekli olduğu durumlar da dâhil olmak üzere çeşitli nedenlerle bazı ek kontroller yapılmasını gerekli bulduğunu hak sahibine bildirmek sureti ile ödeme sürecini durdurabilir. Böyle durumlarda il müdürlükleri açıklama, değişiklik veya ilave bilgi talep edebilir. Bu bilgi ve belgelerin talep edildikleri tarihten itibaren 5 (beş) iş günü içerisinde hak sahibi tarafından il müdürlüğüne sunulması gerekir. Talep edilen bilgi ve belgenin sunulduğu tarihte, ödeme süreci yeniden başlar.

17.3 Ödemeler, Tebliğ ve uygulama rehberi hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

17.4 Ödemeler, Bakanlık tarafından hak sahibine T.C. Ziraat Bankası kanalıyla yapılacaktır. Yapılacak ödemelerde banka komisyonu hak sahibinden alınacaktır.

17.5 Ödeme talebinin yapılabilmesi için alımların ödeme talebinden önce tamamlandığına dair proje yürütme birimi tarafından hazırlanan tespit tutanağının bulunması gerekmektedir.

17.6 Hibe ödemesi aşamasında hak sahibinden uygulayacağı proje konusuna göre aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Ödeme talep dilekçesi
- b) Fatura, müstahsil makbuzu veya kasa fişinin (İthal edilen makineler için tercüme edilmiş noter onaylı fatura) aslı ve sureti (Suretin aslına uygunluğu onaylandıktan sonra asıl belge proje sahibine iade edilecektir.)
- c) Hak sahibinin Bakanlık kayıt sistemlerinden konusu ile ilgili olan sisteme kayıtlı olduğunu gösterir belge
- ç) Hak sahibinin vadesi geçmiş borcu olmadığına dair vergi dairesinden alınmış belge
- d) Hak sahibinin prim borcu olmadığına dair SGK’dan alınmış belge

e) Hak sahibinin isminin ve T.C. kimlik numarasının bulunduğu ve icra takibinde olmadığını gösteren, e-devlet UYAP portalı üzerinden alınmış ekran görüntüsü

f) Hak sahibinin takipte borcu olmadığına dair T.C. Ziraat Bankasından alınmış belge

g) Projede yer alan ürün, canlı hayvan ve sigorta kapsamına giren diğer gider kalemlerinin doğal risklere karşı en az bir üretim dönemi veya en az bir yıl boyunca TARSİM tarafından sigortalandığına dair sigorta poliçe sureti (Küçükbaş besi yetiştiriciliği projelerinde 6-9 ay süreli sigorta yeterli olacaktır.)

ğ) Teknik şartname

h) Yeni tesisler için diğer kurum ve kuruluşlardan alınan projenin tamamlanması için gerekli izinler/ruhsatlar

ı) Su ürünleri yetiştiriciliğine yönelik projeler için 29/6/2004 tarihli ve 25507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yönetmeliği gereği tesisin onaylı projesini tamamlaması ve üretime başlamasından sonra tesis adına düzenlenmesi gereken Su Ürünleri Yetiştiricilik Belgesi

i) Basınçlı sulama sistemi içeren projeler için proje kapsamında yer alan basınçlı sulama sistemi projesini onaylayan ziraat mühendisinin diploması

j) Proje yürütme birimi tarafından proje içeriğine göre; makine, ekipman ve alınan diğer malzemeler ile hayvan varlığına (Koyun-keçi, manda, sığır, arı için) ait tespit tutanağı

17.7 Hibe desteği kapsamında yapılacak ödemeler Bakanlık bütçe imkânları ile ilişkili olması nedeniyle, Bakanlığa iletilmiş bulunan ödeme taleplerinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 2023 yılı bütçe tahsisatlarının serbest bırakılmasına yönelik talimat yayınlanana kadar hiçbir ödeme talebi işleme konulmadığından hak sahibi tarafından bu husus satın alım ve ödeme planlamaları açısından dikkate alınır.

17.8 Hibe ödemeleri KDV hariç Türk Lirası olarak yapılacaktır.

MADDE 18- HESAPLAR İLE TEKNİK VE MALİ KONTROLLER

18.1 Hak sahibi, Bakanlığın veya onaylayacağı bir denetim kuruluşunun belgeleri inceleyerek veya yerinde kontroller marifeti ile proje uygulamasının doğrulanmasına izin verir ve hesaplara ilişkin belgelerle projenin finansmanına ilişkin diğer belgeler temelinde tam kapsamlı denetim yapılmasını kabul eder. Bu kabil teftiş izleme süresi sonuna kadar yapılabilir.

MADDE 19- BAKANLIK FİNANSMANININ NİHAİ MİKTARI

19.1 Hibeye uygun harcamaların gerçekleşen toplam tutarı, projede belirtilen hibeye esas proje tutarını geçse dahi Bakanlık tarafından hak sahibine ödenecek toplam tutar 250.000 Türk Lirasını aşamaz.

19.2 Hak sahibi, hibenin hiçbir şekilde kendisine menfaat sağlamayacağını ve hibe tutarının, proje uygulamasının kaynak ve giderlerinin dengelenmesi için gereken miktarla sınırlı olduğu hususunu kabul eder.

19.3 Eğer proje uygulanmıyorsa veya yetersiz şekilde veya kısmen veya gecikmeli olarak uygulanıyorsa 14 üncü madde uyarınca hibe sözleşmesi feshedilir.

MADDE 20- İSTİRDAT (GERİ ALMA)

20.1 Hak sahibi, kendisine nihai miktar üzerinde ödenmiş ve Bakanlığın alacağı olan herhangi bir fazla ödeme tutarını, ilgili talep kendisine tebliğ edildikten sonra 15 (on beş) gün içerisinde Bakanlığın göstereceği hesaba ödemeyi taahhüt eder. Hak sahibinin belirlenen tarihe kadar geri ödemeyi yapmaması halinde Bakanlık, T.C. Merkez Bankası reeskont faiz oranı üzerinden faiz eklemek suretiyle borçlu olunan miktara temerrüt faizi talep eder.

20.2 Temerrüt faizi, Bakanlık tarafından belirlenen ödeme tarihinden (hariç) ödemenin fiilen yapıldığı tarihe kadar (dâhil) işler. Bu durum tarafların, taksitle ödeme yolunu ve mutabakata varmasını engellemez.

20.3 Bakanlığa borçlu olunan miktarların geri ödenmesinden kaynaklanan banka masraflarının tamamını hak sahibi üstlenir.

20.4 Hibe sözleşmesinin imzalanmasından izleme süresi sonuna kadar, ödenen hibenin geri alınmasını gerektiren bir durumun tespit edilmesi halinde hibe sözleşmesinin 14.4 üncü maddesi hükümlerine göre geri alım işlemi yapılır.

MADDE 21- HABERLEŞME ADRESLERİ

21.1 Bu hibe sözleşmesine ilişkin olarak yapılacak haberleşmeler yazılı olarak ve proje adı ile numarası belirtilmek suretiyle taahhütlü olarak aşağıdaki adrese gönderilecek ve değiştirildiği yazılı olarak bildirilmediği takdirde aşağıdaki adrese yapılan gönderiler taraflara bildirilmiş sayılacaktır:

Bakanlığa Yazılacak Yazılar

(İl müdürlüğünün adresi yazılacaktır.)

Hak Sahibinin Adresi:

(Hak sahibinin haberleşme adresi yazılacaktır.)

1/6/2021 tarihli ve 4046 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Karar ile 13/01/2023 tarihli ve 6691 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Ellerin Desteklenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar çerçevesinde 22/02/2023 tarihli ve 32112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Kalkınmada Uzman Eller Projelerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2023/5)'e dayanılarak iki nüsha halinde düzenlenen ve taraflarca her maddesi müzakere edilerek her sayfası paraflanan işbu hibe sözleşmesi .../.../2023 tarihinde imza altına alınmıştır. Hak sahibi Tebliğ hükümlerine göre projeyi kendi sorumluluğu altında gerçekleştirmeyi kabul ve taahhüt eder.

Bakanlık, Tebliğ ve bu hibe sözleşmesi hükümlerine uygun olarak hak sahibine hibe verileceğini kabul etmektedir.

Hak Sahibi

Tarım ve Orman Bakanlığı adına

..... **İl Müdürü**

[İmza yetkilisinin adı, soyadı, unvanı]

[İmza yetkilisinin adı, soyadı unvanı]

[İmza-kaşe]

[İmza-mühür]

.../.../2023

.../.../2023